

2013Z06490

Vragen van het lid **Nijboer** (PvdA) aan de minister van Financiën over *ernstige tekortkomingen bij externe accountantscontroles en de weigering van de grote vier accountantskantoren om de wet over scheiding van advies- en controlepraktijk na te leven* (ingezonden 2 april 2013).

Vraag 1

Bent u bekend met het item «AFM: accountants ontduiken wetgeving» uit Nieuwsuur¹ alsmede het bericht: «Fundamentele verbeteringen in gang gezet bij negen middelgrote accountantskantoren na onderzoek AFM»?²

Vraag 2

Deelt u de mening dat de scheiding van controlediensten en advieswerkzaamheden van accountants essentieel is om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan en de onafhankelijkheid en kwaliteit van de externe accountantcontrole te borgen?

Vraag 3

Deelt u de opvatting van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) dat de grote vier accountantskantoren door net voor de ingang van de overgangstermijn nieuwe contracten af te sluiten: «niet hebben gehandeld in de geest van de wet»?³

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het verweer van de accountantsorganisaties dat er nog onduidelijkheid is over de interpretatie van de overgangsregeling?

¹ Nieuwsuur. «AFM: accountants ontduiken wetgeving». 27 maart 2013. Link: <http://nieuwsuur.nl/onderwerp/489278-afm-accountants-ontduiken-wetgeving.html>

² Autoriteit Financiële Markten. «Fundamentele verbeteringen in gang gezet bij negen middelgrote accountantskantoren na onderzoek AFM». 21 maart 2013. Link: <http://www.afm.nl/nl/professionals/afm-actueel/nieuws/2013/mrt/onderzoek-accountants-oob.aspx>

³ Autoriteit Financiële Markten. «Adviescontracten bij controleklant bedreigen onafhankelijkheid accountant». Persbericht 27 maart 2013. Link: <http://www.afm.nl/nl/professionals/afm-actueel/nieuws/2013/mrt/bedreiging-onafhankelijkheid.aspx>

Vraag 5

Deelt u de interpretatie van de overgangsregeling voor de scheiding van advies- en controlewerkzaamheden als een mogelijkheid om alleen lopende adviescontracten voor een periode van twee jaar uit te dienen bij cliënten waar men ook controlediensten verricht zoals ook is opgemerkt bij de wetsbehandeling⁴ in de Eerste Kamer?

Vraag 6

Is het u bekend dat volgens het rapport van de AFM over de scheiding van de advies- en controlepraktijk in de laatste twee maanden van 2012, net voor de ingang van de overgangsregeling, 277 nieuwe contracten zijn afgesloten? Is u, of de AFM, bekend of dit een aanzienlijke stijging is ten opzichte van van eerdere jaren?

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat van de 82 beoordeelde contracten er 52 contracten door de AFM worden gekwalificeerd als contracten «die niet onder de overgangsregeling zouden behoren te vallen»?⁵ Hoe beoordeelt u de zienswijze van de accountantsorganisaties, die geen reden zien deze contracten af te breken?

Vraag 8

Over welke handhavende instrumenten beschikt de AFM indien de accountantskantoren in strijd met de overgangsregeling handelen? Kan de AFM handhaven als in strijd wordt gehandeld met de overgangsregeling en zo nee, waarom niet? Welke voornemens heeft u in dat geval om dat te veranderen?

Vraag 9

Deelt u de mening dat de conclusie van de AFM stuitend is dat in 74% van de door de AFM beoordeelde accountantscontroles van negen OOB-vergunninghouders onvoldoende of ongeschikte controle-informatie beschikbaar was, ook gelet op de belangrijke controlerende en signalerende functie die accountantsverklaringen spelen in het commerciële verkeer?

Vraag 10

Over welke sanctionerende en andere handhavende bevoegdheden beschikt de AFM ten aanzien van accountants en wanneer mag de AFM deze inzetten? Kan de AFM voldoende afschrikwekkende straffen opleggen, bijten deze genoeg? Zo nee, welke voornemens heeft u om dat te veranderen?

Vraag 11

In hoeverre kunnen de ernstige bevindingen van de AFM over de kwaliteit van de externe accountantscontrole aanleiding zijn voor tuchtrechtelijk ingrijpen bij een individuele accountant?

Vraag 12

Kunt u bevestigen dat bij vier van de negen gecontroleerde OOB-vergunninghouders (OOB: organisatie van openbaar belang) bij alle onderzochte accountantscontroles ernstige gebreken geconstateerd zijn (een 100%-score in negatieve zin)? Kunt u bevestigen dat door de AFM suggesties worden gedaan voor kwaliteitsverbetering bij de negen OOB-vergunninghouders? Zijn de beweegredenen van de AFM om niet sanctionerend op te treden gegeven de ernst en omvang van de bevindingen?

⁴ «Dan even heel scherp over de data. Het amendement-Plasterk gaat direct in, zo is mijn voorstel. Ik proef daar steun voor, met de kanttekening dat in het amendement al een overgangstermijn zat voor nog oplopende adviezen. Dit punt maakte de heer Reuten. Er is inderdaad sprake van een overgangstermijn van twee jaar, maar het amendement wordt direct van kracht en vanaf dat moment is het dus niet meer toegestaan om et cetera, behalve dat lopende adviezen mogen worden afgemaakt. Daarop heeft die twee jaar betrekking.» Zie Handelingen Eerste Kamer 2012–2013, nr. 9 item 4, p. 37 vergaderdatum 27-11-2012.

⁵ Autoriteit Financiële Markten. «Naleving overgangsregeling scheiding controle en advies». p. 8. 27 maart 2013. Link: <http://www.afm.nl/~media/Files/rapport/2013/overgangsregeling-controle-advies.ashx>

Vraag 13

Hoe oordeelt u over de stijging van zes accountants die uit het ambt worden gezet door de Accountantskamer in 2008, naar 21 in 2012? Is het een signaal dat de handhaving is geïntensiveerd of is dit een signaal dat er juist nog heel veel mis is in de accountancy sector?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Koolmees (D66), ingezonden 29 maart 2013 (vraagnummer 2013Z06363)